

Spørgsmaal: Er det forsvarligt fremdeles at anvende de store Summer, som maa anvendes for at holde disse slet konstruerede og tillige slet byggede Værker oppe? Det Spørgsmaal vil sikkert komme. Og jeg kunde godt tænke mig, at hvis man vilde gaa den Vej, som det ærede Finansudvalg tilsigter i Henhold til det Samraad, som findes omtalt under Nr. 235, nemlig Nedsættelsen af en Kommission, vilde en væsentlig Del af denne Kommissions Opgave blive netop at tage dette Spørgsmaal under alvorlig Overvejelse: hvad man skal stille op med Høfderne paa den søndre Tange, om man fremdeles paa den søndre Tange skal ofre Hundredetusinde efter Hundredetusinde, en kvart Million en Gang imellem, naar der sker Ravage osv., om man fremdeles vil gaa ind paa at forpligte Statskassen til at fortsætte med Udredelsen af disse Vedligeholdelses- eller rettere Fornylsesudgifter, eller om man vil lægge en anden Plan, eller hvad man overhovedet vil gøre.

Mit Hovedsynspunkt i denne store Sag er ikke ubekendt for en stor Del af de ærede Medlemmer, der have siddet i Rigsdagen i en Række Aar. Det er simpelthen det, at man burde aldrig være gaaet ind paa at gøre dette kostbare Forsøg, som nu har kostet os 11—12 Mill.

Den ærede sidste Taler nævnede, at der var ingen anden Udvej til at sikre Jyllands Vestkyst end den at bygge Høfder. Jo, der var en anden Udvej. Der var ganske simpelt den Udvej at have hjulpet til, hvad der kunde hjælpes til, at lukke Kanalen. Saa havde Kysten været sikret. Men jeg indrømmer, at nu vil der neppe kunne være Tale om at gaa denne Vej, dels fordi Naturforholdene deroppe have forandret sig i den Grad, at det vilde være meget usandsynligt, at Kanalen vilde lukke sig ved Naturens Hjælp. At lukke den ved Kunst er ugørligt, i alt Fald er der kun en eneste Mulighed for at lukke den, og det er at lukke ved Odde-sund. Saa vilde Kanalen lukke sig af sig selv. Men jeg indrømmer, at Lukningen er umulig paa Grund af den Rolle, Thyborønkanalen efterhaanden er kommen til at spille, ikke saa meget for Sejlsadsen, for den kunde til Nød undværes, men som Tilflugtssted for Fiskerifartøjerne og ikke mindst som Opholdsplads for de to Redningsdamperne, som vi ikke have noget andet Sted at lægge hen. Deri er jeg enig med den ærede sidste Taler, at der kan aldeles ikke være Tale om at lægge dem andre Steder. Selv om de Læmoler,

der bygges for Tiden, skulde vise sig nok saa nyttige, vilde det være utænkeligt at have Redningsdamperne liggende der, de kunne kun ligge i Thyborønkanalen, der er intet andet Sted. Som Følge deraf er jeg paa det rene med, at nu er den Tid forbi, hvor man kan tænke sig den Mulighed at lukke Kanalen ved Kunst eller ved Naturens Hjælp. Nu er kun det Spørgsmaal tilbage: Hvad kan der gøres, og hvad bør der gøres for at beskytte den søndre Tange? Den nordre bliver i den allernærmeste Tid saaledes beskyttet, at den behøver ikke yderligere Tilskud af Penge i en lang Aarrække end til en ganske ordinær Vedligeholdelse.

Naar jeg har nævnt dette, som jeg for Resten har nævnt før, at hvis man havde ladet Naturen ved Jyllands-Vestkyst skotte sig selv for 30 Aar siden, saa vilde Kanalen nu være lukket, ville de Herrer maaske forlange Bevis derfor, og det skulle de faa. Det ligger ganske simpelt deri, at lige saa sikkert som det er — det have vi nu det positive Bevis for —, at Agger-Kanalen lukkede sig, og Thyborøn-Kanalen brød igennem, lige saa sikkert er det, at i Firserne vilde, hvis Høfderne ikke vare komne, den nuværende Thyborøn-Kanal være lukket, og der vilde være brudt igennem et nyt Løb et Stykke Syd for Thyborøn By. Dette vilde atter have været lukket og være lukket den Dag i Dag, og Løbet vilde have dannet sig nede gennem Færring Sø, og maaske dette Løb ogsaa vilde have været lukket. Det er nemlig den Vej, Kanalen for ca. 200 Aar siden er gaaet. Færring Sø og Noret ere sikkert Rester af Indløbet fra Vesterhavet ind i Limfjorden, det sidste Løb, som den Gang har kunnet opretholdes, forinden Forbindelsen lukkedes. Denne Lukning er ganske simpelt sket derved, at efterhaanden som Forbindelsen mellem Havet og Limfjorden blev længere og længere, fordi den trængtes mod Syd, og det derfor blev vanskeligere og vanskeligere for Vandmasserne hurtigt at komme igennem, i samme Grad formindskedes Strømmens Evne til at holde Vandløbet aabent. Grunden til, at Forandringen sker, er, at den sydgaende Strøm fører Sand med og aflejrer Sand, medens vi med den nordgaende Strøm altid have Højvande, som river Sandet løs. Deri er intet Hekseri, det er den naturlige Ordning, som Naturen selv søger at opretholde. Derved vilde Løbet sikkert have lukket sig, og derved vilde Kysten være sikret for et Par Hundrede Aar. Fra Historien vide vi jo, at